

ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΛΑΧΟΣ

Όταν το φως δε σβήνει

Βασίλης Βλάχος
Όταν το φως δε σβήνει

Κείμενο: Βασίλης Βλάχος

Σελιδοποίηση, σχεδιασμός εξωφύλλου, εκτύπωση:

Εκδόσεις Ζήτη • www.ziti.gr

© 2024 Βασίλης Βλάχος

ISBN: 978-960-456-633-4

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση με οποιονδήποτε τρόπο μέρους ή όλου του παρόντος βιβλίου, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη άδεια του συγγραφέα.

Στον Πατέρα μου (1914-2000)
και
στον αδελφό μου (1944-1984)

Αντί προλόγου

Η ανάγκη για έκφραση είναι ανθρώπινο γνώρισμα. Αυτή η ανάγκη αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον, όταν συνδυάζει την πρωτοτυπία με το ευχάριστο ή και το δυσάρεστο ξάφνιασμα των συνειδήσεων.

Σε κάθε περίπτωση ενδιαφέρει το απόσταγμα σκέψεων του «συγγραφέα», διότι η όποια συγγραφή, για να έχει βαρύτητα και να είναι ποιοτική, προϋποθέτει μια μακρόχρονη κυοφορία στη σκέψη και το συναίσθημα, ώσπου να φτάσει στην έκφραση, ως έκρηξη.

Ασφαλώς, σε όποιο γνωστικό αντικείμενο κι αν αναφέρεται η συγγραφή, μπορεί να συγκριθεί με μια ηφαιστειακή έκρηξη, που, όταν έλθει το πλήρωμα του χρόνου, δεν ελέγχεται, ούτε «δαμάζεται», αλλά σκάει «ως κεραυνός εν αιθρία», εκπλήσσοντας και «αποσβολώνοντας» την κοινή γνώμη, ή και ανατρέποντας, προκειμένου για αναμορφωτές και στοχαστές ευρύτερου διαμετρήματος, ένα πνιγηρό και «άθλιο» κατεστημένο. Η ένταση αυτή, αναφερόμενη σε υψηλό βιωματικό φορτίο, είτε αυτό αφορά ερευνητή, που προσπαθεί να εκμαιεύσει την αλήθεια, μέσα από επίμοχθες εργαστηριακές προσπάθειες, είτε αφορά καλλιτέχνη που εμπνέεται από τη χαρισματική του φύση, έχει και την ανάλογη απήχηση στο κοινό αίσθημα.

Αλλά ακόμη κι αν κάποιος δεν ανήκει στις χαρισματικές φύσεις η πρωτοτυπία δεν «αλιεύεται» μέσα από «βαρύγδουπες» παραπομπές σε επιστημονικές αυθεντίες, αλλά από μία ιδιαίτερη βιωματική σχέση, του «δημιουργού» με το αντικείμενο έκφρασής του. Η πίεση που ασκεί το συσσωρευμένο βιωματικό φορτίο είναι αυτή που προκαλεί τη «διαφορά δυναμικού» από εκφραστή σε εκφραστή και παράγει το ανάλογο αισθητικό αποτέλεσμα.

Ωστόσο, παρά τη γενικότερη αποδεκτή άποψη ότι: «έτερος εξ έτερου σοφός τό πάλαι τε καί νυν», οι συχνές αναφορές σε αυθεντικά μεγέθη της επιστήμης και του πνεύματος επιφέρουν στο όποιο πόνημα κάποια «ατονία», διότι επισκιάζουν την ταυτότητά του και δεν επιτρέπουν να αναδυθεί το προσωπικό στοιχείο του «Δημιουργού».

Η διαπίστωση αυτή δεν αποκλείει την πλούσια βιβλιογραφία ή την αίγλη των αυθεντικών πηγών, προκειμένου να εδραιωθεί το επιστημονικό κύρος ενός έργου ή μιας έρευνας. Ωστόσο σε κάθε περίπτωση επιβλητέα η

ισχύς του μέτρου, σε ό,τι αφορά τη χρήση πηγών και βοηθημάτων, για να μην «αμβλύνεται» και (για) να μην «εκφυλίζεται» η όλη προσπάθεια σε αναμνηρκασμούς τεκμηριωμένων επιστημονικών θέσεων και απόψεων.

Αξιοπίστο δείγμα γραφής αποτελεί το πρότυπο του καλλιεργημένου ανθρώπου. Σ' αυτό ακριβώς συνηγορεί η άποψη που υποστηρίζει: «όταν η ψυχή είναι μορφωμένη οι λόγοι πέφτουν από τον ουρανό και η ευγενής έκφραση ακολουθεί την ευγενή σκέψη».

Σίγουρα μόρφωση δε νοείται το όποιο φορτίο γνώσεων, αλλά η πνευματική καλλιέργεια που «λαξεύει» χαρακτήρες, ενισχύει την οξύνοια και κυρίως την ανθρώπινη ευαισθησία, διότι τα ταλέντα μπορεί «να τρέφονται στη μοναξιά» αλλά «οι χαρακτήρες πλάθονται στις τρικυμίες της ζωής».

Γενικεύοντας, θα υποστήριζε κάποιος ότι ένα «είδος» του γραπτού λόγου, εάν δεν ιστορεί και δεν αναμοχλεύει ανθρώπινα πάθη, εάν δεν θίγει υπαρξιακά ζητήματα, εάν δεν ανιχνεύει ή δεν αποκαθιστά την αλήθεια και «πρωτευόντως» εάν δεν εκπλήσσει και δεν ενθουσιάζει «ευρηματικά», εάν δεν αιφνιδιάζει ευχάριστα ή δυσάρεστα τον αναγνώστη, η παρουσία του, μέσα στο χρόνο, είναι «θνησιγενής».

Περαίνοντας, μου αρκεί, εάν στα κείμενα, που ακολουθούν, επαληθεύονται οι αρχές που έχουν προεκτεθεί σε μεγάλο ή και μικρότερο βαθμό.

Περιεχόμενα

Α΄ ΜΕΡΟΣ

1. Τρόπαιο ευτυχίας	11
2. Το στολισμένο κέδρο	14
3. Γεννητούρια στη χιονοθύελλα	17
4. Παρέα με τους λύκους	19
5. Στο πιο φιλόξενο κτήμα	21
6. Βιαιοπραγία κατ' ανωτέρου	25
7. Η σκευωρία	30
8. Το φιάσκο	33
9. Η θυσία	36
10. Η αποκάλυψη μιας μαγείας	39
11. Εφηβείας φιλότιμο	43
12. Η στροφή	47
13. Το χρίσμα	51
14. Η εκτόνωση	54
15. Οι μικροί άγγελοι	57
16. Επί «ξυροῦ ἀκμῆς»	60
17. Το «Ἐτερον ἤμισυ»	64

Β΄ ΜΕΡΟΣ

1. Η παγίδα και το αίσιο τέλος	71
2. Το ατύχημα	75
3. Το μέταλλο	78

4. Το μπλόκο	82
5. Το δίλημμα και η λύτρωση	86
6. Το μοιραίο τέλος	89
7. Το χρονικό μιας «προδοσίας»	91

Γ' ΜΕΡΟΣ

1. Η «πανδημία» και ο απόηχός της	103
2. Ο «έν ύπαιθρω βίος»	107
3. Η συνάφεια στο χώρο των αντιθέσεων	111
4. Ο αναγνώστης	115
5. Ο αστικός πιθηκισμός	118
Επίλογος	121

A' Μέρος

Τρόπαιο ευτυχίας

Λυτρωτική Πύλη για το πέρασμα στις χριστουγεννιάτικες διακοπές και για μένα η χρυσή ευκαιρία να κατακτήσω το τρόπαιο της παιδικής μου ζωής. Ένα αναγνωστικό της Δευτέρας Δημοτικού, που στις πολύχρωμες σελίδες του δέσποζε το φωτεινό παλάτι με τα δώδεκα παλληκάρια, που το καθένα ξεχωριστά ενσάρκωνε κι ένα μήνα του έτους, και τις δυο γριούλες που επισκεπτόμενες το παλάτι η πρώτη, καλόγνωμη και με σωφροσύνη, κέρδισε το σακούλι γεμάτο με φλουριά, ενώ η δεύτερη, με την κακογλωσσιά της και την αήθεια, τιμωρήθηκε με το σάκο γεμάτο πέτρες.

Το βιβλίο αυτό κοσμούσαν κι άλλα θελκτικά αναγνώσματα που μάγευαν την παιδική ψυχή.

Λυτρωμένος και ο ίδιος από τις σχολικές φροντίδες, με τον πιο γρήγορο βηματισμό έφτασα στο σπίτι μου, άφησα την τσάντα μου σε μια γωνιά του δωματίου μου, άνοιξα βιαστικά το συρτάρι και άρπαξα το περιπόθητο κομπόδεμα που περιείχε το ακριβές αντίτιμο των εφτάμιση δραχμών για την εκπόρθηση του ιερού μου στόχου, την αγορά του «επίμαχου» βιβλίου.

Το κομπόδεμα αυτό το είχε συλλέξει η μητέρα μου από περικοπές σε άλλες δαπάνες, που όσο κι αν ήταν αυστηρή μαζί μου, πάντα ήταν καλόβολη και υποχωρητική, ίσως γιατί μέσα μου διέκρινε έναν ασυνήθιστο μαθησιακό ζήλο.

Κρατώντας λοιπόν σφιχτά με την παλάμη μου τον ανεκτίμητο αυτό θησαυρό και έχοντας το ίδιο χέρι βαθιά χωμένο στην τσέπη, κατηφόρισα στο φιδωτό δρόμο, που οδηγούσε στην κοντινή κωμόπολη, όπου και θα εύρισκε το θησαυρό των ονείρων μου.

Έπρεπε να βιαστώ, διότι ο καιρός έμοιαζε ιδιαίτερα απειλητικός και ήδη οι πρώτες νιφάδες του χιονιού, χόρευαν στο θολό ορίζοντα και ανυπομονούσαν να προσγειωθούν στην παγωμένη γη.

Μη έχοντας σύμμαχο τον καιρό, στο εγχείρημά μου αυτό, επιτάχυνα το βήμα μου και σύντομα έφτασα στο πρώτο φυσικό εμπόδιο, ένα ορμητικό και ατίθασο ποτάμι, που χωρίζει τους δύο οικισμούς.

Τις όχθες του ποταμού γεφύρωνε ένα μισογκρεμισμένο γεφύρι, με σπασμένη τη «ραχοκοκαλιά» και στηριγμένο με πείσμα ακόμη στα δυο στιβαρά

του πόδια, προσκυνούσε στην κυριολεξία την ήρεμη, ως εκείνη τη στιγμή, κοίτη του ποταμού και εξέπεμπε ηχηρή διαμαρτυρία με έναν αποτρόπαιο απόηχο, ανακαλώντας τις θλιβερές μνήμες του εμφυλίου...

Με δυο αδέξια άλματα και πατώντας σε μια κοτρώνα που εξείχε στη μέση του ποταμού βρέθηκα στην άλλη όχθη με καταβρεγμένα πόδια. Αυτό υπήρξε ένας πρόσθετος λόγος για να συνεχίσω το ταξίδι μου ακάθεκτος και ασυγκράτητος χωρίς καμιά χρονοτριβή.

Στο μεταξύ το κρύο δυνάμωνε και το παγερό ψύχος κοκάλωνε τα ανυπεράσπιστα πόδια μου, κάνοντάς με πιο δυσκίνητο. Άθελά μου, άρχισε να με κυριεύει ένας απόκοσμος φόβος πως το τόσο αρχικά ελπιδοφόρο μου ταξίδι, θα είχε μια άδοξη και ατυχή κατάληξη.

Ωστόσο ανασύνταξα το υπόλοιπο των ψυχοσωματικών μου δυνάμεων και προσηλώθηκα με αυταπάρνηση στον «ιερό» προορισμό μου.

Το ηθικό μου τονώθηκε σχεδόν κατακόρυφα αντικρίζοντας, επιτέλους, τα πρώτα χιονοσκεπή σπίτια του πιο «ονειρεμένου» προορισμού. Ασθμαίνοντας χώθηκα στο πρώτο παντοπωλείο που βρήκα μπροστά μου, κατά καλή μου τύχη, το ανήσυχο και ερευνητικό μάτι μου έπεσε σε ένα σκονισμένο ράφι που «εκοσμείτο» με την επιγραφή: Αναγνωστικά Δευτέρας Δημοτικού. Εξήγησα αμέσως στον παντοπώλη ποιος ήταν ο σκοπός της εισόδου στο κατάστημά του και ότι το ζητούμενο ήταν προ των οφθαλμών μου. Ο παντοπώλης πάραυτα μου παρέδωσε το πολύτιμο εύρημά μου, εισπράττοντας ταυτόχρονα το αντίστοιχο τίμημα, χωρίς να αποκρύψει και κάποιο θαυμασμό για την αποφασιστικότητά μου να φτάσω στο «ποθούμενο», παρά το μικρόν της ηλικίας μου.

Αυθόρμητα λοιπόν και εντελώς αδάπανα μου πρόσφερε κι ένα μπουκαλάκι οινόπνευμα για να τρίψω και να θερμάνω τα καταπαγωμένα χέρια και πόδια μου, καθώς και κάποια υπολείμματα παλιών εφημερίδων, για να στεγανοποιήσω το εσωτερικό μέρος των λαστιχένιων υποδημάτων μου, καθώς οι κάλτσες μου ήταν κατάβρεχτες και ακατάλληλες να θωρακίσουν τα δυο μου πόδια. Δεχόμενος λοιπόν τις πρώτες αυτές βοήθειες και σφίγγοντας περιπαθώς τον πολύτιμό μου θησαυρό κάτω από το μάλλινο στενό πουλόβερ, με ακμαίο πια ηθικό, ξεκίνησα για την «Οδύσεια» της επιστροφής.

Ο δρόμος χιονοστρωμένος πια, αλλά βατός ακόμη, δεν εγγυόταν το ασφαλές ταξίδι μου.

Πατώντας προσεκτικά και αθόρυβα στο χιονοστρωμένο οδόστρωμα,

σαν τον αίλουρο που θέλει να αιφνιδιάσει το ανύποπτο θύμα, κατάφερα να αποφύγω τις όποιες ανεπιθύμητες επιθέσεις τσοπανόσκυλων που φύλαγαν στάνες κατά μήκος του δρόμου. Έτσι και πάλι έφτασα σώος και αβλαβής στο «στοιχειωμένο» γεφύρι. Το ποτάμι θολό, αφρισμένο και φουσκωμένο έδειχνε τα «δόντια του» σε κάθε περαστικό που ήθελε να αψηφήσει τη διάβασή του.

Ευτύχημα για μένα που ο κύριος όγκος του είχε διχαστεί σε δυο ρέματα τον μεν ρηχό και ευκολοδιάβατο, το δε βαθύ και τρομακτικό, αλλά εξίσου διαβατό, λόγω του μικρού του εύρους, παίρνοντας φόρα «εταπεινώσα» και τα δυο ρέματα, καθώς, σχεδόν ιπτάμενος, βρέθηκα στην αντίπερά τους όχθη.

Κατάκοπος, είχα διανύσει τα δυο τρίτα της ολικής απόστασης, αλλά επειδή ο δρόμος ανηφόριζε και η χιονοθύελλα όλο και «μαινόταν» το ταξίδι μου όλο και δυσκόλευε.

Εκείνο που με εμπύχωνε πια ήταν ο αέρας του νικητή που σίγουρα δε θ' αργούσε να στέψει την παράτολμη προσπάθειά μου.

Καθώς προχωρούσα μέσα στο χιόνι ένιωθα να σκαρφαλώνω, παρά να βαδίζω, σε πρωτόγνωρες κακοτοπιές, παραμερίζοντας ακόμη με χέρια και με πόδια χιονολοφίσκους που είχαν συσσωρευτεί από την ισχυρή ένταση του ανέμου και κινδυνεύοντας να χάσω τον προσανατολισμό μου, διότι ο αδιάκριτος χιονιάς είχε σαρώσει τα πάντα.

Όμως κάποια πνιχτά ουρλιαχτά σκύλων, που έφταναν στα αυτιά μου, από τις μεταξύ τους έριδες, με καθησύχασαν ότι η περιπέτειά μου έφτανε στο τέρμα της.

Σε λίγο αντίκρισα τη μητέρα μου, ανήσυχη να με περιμένει στο κατώφλι της αυλόπορτας, μόλις όμως με είδε έλαμψε το πρόσωπό της, σημάδι ανεξίτηλο ότι συγχωρούσε ή και επιβράβευε την αποκοτιά μου. Η ολάνοιχτη και θερμή αγκαλιά της το πιστοποιούσε...

Β' Μέρος

Η παγίδα και το αίσιο τέλος

Σεπτέμβριος 1947, ο εμφύλιος στην οδυνηρή του πια φάση. Ο πατέρας μου, προκειμένου να περισώσει την οικογένειά του από την «μήνιν» του εμφυλίου, αρνείται ατομική πρόσκληση για κατάταξη στη χωροφυλακή. Τα «αντίποινα» αυτής της άρνησής του είναι να υπηρετήσει επί διετία στην Εθνοφρουρά Ελασσόνας.

Ενώ λοιπόν ο εμφύλιος πόλεμος μαίνεται, ο πατέρας μου, τον Οκτώβρη του 1948, καταφέρνει να πάρει άδεια 15 ημερών, για να οργώσει και να σπείρει 15 στρέμματα σιταγρούς, διότι η οικογένειά του αντιμετωπίζει και σοβαρό πρόβλημα επισιτισμού, αγγίζοντας τα όρια της λιμοκτονίας.

Κι ενώ αυτός ασχολείται με το θεάρεστο έργο της σιτοκαλλιέργειας, με κάθε δυνατή προφύλαξη, στοχοποιείται και σε «καλοστημένη» ενέδρα συλλαμβάνεται με την κατηγορία ότι «πρόδιδε» και «υπονόμει» τα Δημοκρατικά ιδεώδη του μαχόμενου λαού· όπερ σημαίνει με τις πιο συνοπτικές διαδικασίες θανατική καταδίκη...

Του δένουν τα χέρια μ' ένα συρματόσχοινο, και, ως μελλοθάνατο πια, τον οδηγούν στο πιο κοντινό ορμητήριό τους, στη Βλάστη Κοζάνης. Εκεί οι ιθύνοντες του Δημοκρατικού στρατού με την ελπίδα ότι θα τον προσεταιριστούν του λύνουν τα χέρια και επιδίδονται σε μια ολονύκτια «κραιπάλη». Ο ίδιος προσποιείται και συμμετέχει, προκειμένου να αποφύγει τη στενή παρακολούθηση.

Την επομένη η «Δημοκρατική» φάλαγγα πορεύεται προς άγνωστη κατεύθυνση, με τον πατέρα μου να εκτελεί καθήκοντα τραυματιοφορέα. Ο πατέρας μου, προσποιούμενος σωματική ανάγκη, απαλλάσσεται του επαχθούς φορτίου και, με σύμμαχο το πρώτο και αχνό σκοτάδι της νύχτας, επιχειρεί τη μεγάλη απόδραση. Κάποια στιγμή, κι ενώ τρέχει χωρίς ξεκάθαρο προσανατολισμό, νιώθει να χαροπαλεύει, καθώς κινδύνεψε να παγιδευτεί στα δίχτυα της οπισθοφυλακής που συνόδευε την κινούμενη φάλαγγα.

Πλανώμενος ανά τα όρη και τα βουνά και κινούμενος από χαράδρα σε χαράδρα για να μην πέσει σε εχθρική ενέδρα και με σύμμαχο το σκοτάδι της νύχτας, κατάφερε, επιτέλους, κατά τα χαράματα, να φτάσει σε γνώριμο έδαφος.

Ο ίδιος, βόσκοντας τα πρόβατα σε μια κοντινή από το χωριό περιοχή, τον είδα πρώτος σώο και αβλαβή, είδα πρώτος το αληθινό αναστάσιμο φως, διότι κανείς δεν έλπιζε να επιζήσει μετά την τόσο αυτή επικίνδυνη περιπέτειά του.

Ωστόσο, επειδή αυθημερόν δεν ήταν δυνατόν να επιστρέψει στη μονάδα του και επειδή ο κίνδυνος επανασύλληψης ήταν άμεσος και με δεδομένο ότι το οδικό δίκτυο ήταν κατεστραμμένο και «εν πολλοίς» ναρκοθετημένο, αποφάσισε να διανυκτερεύσει, για λόγους καθαρά ασφαλείας, στο πλησιέστερο στρατόπεδο, που ήταν στην κωμόπολη Σιάτιστα.

Φθάνοντας, λοιπόν, εκεί «ασθμαίνων» και «πεζοπορών» δυο συγχωριανοί στρατιώτες προθυμοποιήθηκαν να τον φιλοξενήσουν στη σκηνή τους. Ο πατέρας μου όμως διακριτικά τους απέφυγε και προτίμησε να μείνει σε άλλη σκηνή, όπου υπήρχε και εφημερίδα και θα ενημερωνόταν για τις καταγιστικές εξελίξεις των ημερών εκείνων...

Από το σημείο αυτό και μετά αρχίζει η νέα Οδύσσειά του. Διότι το μοιραίο εκείνο βράδυ, εκδηλώθηκε συντονισμένη επίθεση του Δημοκρατικού Στρατού.

Όπλα μικρού και μεγάλου βεληνεκούς επιδόθηκαν στο καταστροφικό τους έργο, ώστε ο λόφος του στρατοπέδου να ισοπεδωθεί και η κωμόπολη Σιάτιστα να βιώσει τη μαρτυρική της νύχτα. Μια κόλαση πυρός επικράτησε. Ο λόφος από τα καταιγιστικά πυρά, ήταν φλεγόμενος και ολοπόρφυρος και το εκκλησάκι που εδέσποζε του λόφου, υπέκυψε κι αυτό στις φλόγες του πολέμου.

Ελάχιστοι οι διαφυγόντες τον όλεθρο. Ανάμεσα σ' αυτούς και ο φιλοξενούμενος πατέρας μου· διότι είχε την πρόνοια ή θεία φώτιση με το ξέσπασμα της πύρινης αυτής λαίλαπας να συρθεί, ως ο πιο ευέλικτος αίλουρος κι από ένα κενό που υπήρχε στο συρμάτινο αγκαθωτό φράχτη του στρατοπέδου «ξεγλίστρησε» και βρέθηκε εκτός φλεγόμενου χώρου.

Από δω και στο εξής κάθε αυτοσχεδιασμός μπορούσε να αποβεί σωτήριος, αλλά εξίσου και μοιραίος· διότι ο χώρος εκτός στρατοπέδου έβριθε εχθρικών περιπόλων και ο κίνδυνος να παγιδευτεί κανείς σ' αυτές ήταν άμεσος και ορατός.

Ωστόσο, ο πατέρας μου, καλυπτόμενος από το σκοτάδι της νύχτας και ακολουθώντας ένα αρκετά βαθύ, σχεδόν άλυτο ρέμα, με το πρώτο φως της ημέρας, βρέθηκε έξω του χωριού Μικροκάστρου και στο δημόσιο δρό-

μο που οδηγούσε στην Κοζάνη. Κατά καλή του τύχη, εκεί, τον περιμάζεψε ένα διερχόμενο στρατιωτικό όχημα και τον παρέδωσε στο φρουραρχείο Κοζάνης.

Μερίμνη φρουραρχείου, αξιώνεται να φτάσει στη Μονάδα του, που ήδη τον είχε κηρύξει αγνοούμενο εδώ και 15 ημέρες. Ο Δ/τής του πληροφορούμενος «αυτήκοος» τη μικρή του «Οδύσσεια» τον συγχαίρει και του εύχεται το συντομότερο καλή απόλυση.

Όμως οι απώλειες, από την καλά οργανωμένη νυκτερινή επιδρομή στο στρατόπεδο της Σιάτιστας, υπήρξαν εκατέρωθεν βαριές και αξιοθρήνητες. Οι δύο στρατιώτες, συμπατριώτες του, που, φιλοτίμως, προσφέρθηκαν να τον φιλοξενήσουν στη σκηνή τους, βρήκανε μαρτυρικό τέλος, καθώς η σκηνή τους πυρπολήθηκε από τα εχθρικά πυρά.

Αλλά εξίσου ατυχείς υπήρξαν και όσοι τραυματίες κατέφυγαν στο εκκλησάκι του λόφου για να διασωθούν. Οι περισσότεροι ανασύρθηκαν από τα ερείπια του ναΐσκου, που ολοσχερώς εκάη, νεκροί και «παραμορφωμένοι», ώστε και οι πιο στενοί τους συγγενείς να μην μπορούν να τους αναγνωρίσουν.

Σε ό,τι αφορά τους επιδρομείς η μοίρα τους υπήρξε ακόμη πιο σκληρή. Δεκάδες πτώματα έκειντο πέριξ του στρατοπέδου, χωρίς να τα περισυλλέγει κανείς, θυμίζοντας κατά κάποιο τρόπο ομηρικό πεδίο μάχης...

Προτού όμως πέσει η αυλαία του θλιβερού αυτού σκηνικού, νιώθω την ανάγκη να εκθέσω μια άλλη πτυχή του οικογενειακού μας δράματος. Ο κίνδυνος του παιδομαζώματος, ως αντίποινα για την απόδραση του πατέρα μου από τις τάξεις του Δημ. Στρατού, καιροφυλακτούσε ως Δαμόκλειος σπάθη να επιπέσει «επί των κεφαλών μας», καθόσον η γειτονική μας Γιουγκοσλαβία υπήρξε εξαιρετικά φίλη και σύμμαχη στα σχέδια και τις επιδιώξεις του Δημ. Στρατού.

Ήταν ασύλληπτο το χτυποκάρδι όλων, και ιδιαίτερα της μητέρας μου, όταν, κατά τις νυκτερινές ώρες, χτυπούσε η εξώπορτα και ακουγόταν η στερεότυπη φράση: «Συναγωνίστρια άνοιξε», με κύριο στόχο τον ανεφοδιασμό τους σε αγαθά πρώτης ανάγκης, το μυαλό μας κάθε φορά πήγαινε στη βίαιη σύλληψη και την «απαγωγή» μας στις χώρες του Σιδηρού παραπετάσματος.

Όμως αυτό δεν έγινε ποτέ και κατά την προσωπική μου εκτίμηση απεφύχθη, είτε διότι ο Δημ. Στρατός είχε άλλες επείγουσες προτεραιότητες, είτε από στοιχειώδη σεβασμό στο θείο μου, αδελφό της μητέρας μου, που

υπηρέτησε πιστά τις αρχές και την ιδεολογία του Δημ. Στρατού και υπήρξε ένα από τα εξιλαστήρια θύματα του μάταιου αυτού αγώνα.

Η λύτρωση επήλθε με την τελική ήττα του Δημ. Στρατού και την απαλλαγή του πατέρα μου από τα καθήκοντα του Εθνοφρουρού, αρχές Σεπτεμβρίου 1949.

Ο πατέρας μου απερίσπαστος πια, εκ νέου ανέλαβε τα ηνία του αγροτοποιμενικού και φιλειρηνικού βίου.

Γ' Μέρος

Η «πανδημία» και ο απόηχός της

Πρόκειται για τον κορωνοϊό, που δεν έφερε πανελλήνια αλλά παγκόσμια αναστάτωση. Παραμένει εισέτι αδιευκρίνιστο, εάν προήλθε από εργαστηριακό λάθος ή μεθοδεύτηκε επίτηδες και παρασκηνιακά από τους ανά τον κόσμο «κρατούντες» πολιτικούς και οικονομικούς ηγέτες για ανομολόγητους σκοπούς.

Το ανθρώπινο μυαλό, μπορεί να μην έχει ούτε καν ενδείξεις για κάποια «σκευωρία» εις βάρος του ανθρώπου, έχει όμως το φυσικό δικαίωμα να σκέπτεται και να αποφαίνεται, έστω, και εντελώς υποθετικά. Οι συνηγορούντες λόγοι σ' αυτό δεν είναι ευκαταφρόνητοι, όταν το πρόβλημα του υπερπληθυσμού της γης έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις και οι αρμόδιοι σχετικά μ' αυτό δηλώνουν ότι οι γήινοι πόροι, ύστερα από κάποιες 10/ετίες θα είναι ανεπαρκείς να συντηρήσουν, έστω και στοιχειωδώς, τον πληθυσμό της γης.

Πρόσθετος λόγος το ασφαλιστικό ζήτημα, που όσο πάει γίνεται και πιο κοστοβόρο, εφόσον με την πρόοδο της Ιατρικής επιστήμης το προσδόκιμο ζωής ανεβαίνει εντυπωσιακά και με δεδομένο ότι το βιοτικό επίπεδο, παρά την όποια αύξηση του πληθυσμού, τουλάχιστον προς το παρόν, έχει ανοδικές τάσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο απόμακρο παρελθόν για να ανεβεί το προσδόκιμο ζωής κατά (1) έτος, χρειαζόταν να περάσουν 60-70 χρόνια, ενώ στις ημέρες μας κάθε 7-10 χρόνια ο δείκτης αυτός ακολουθεί την ίδια αυξητική πορεία.

Εξάλλου το 85% του παγκόσμιου πλούτου έχει συσσωρευτεί σε ελάχιστους ανθρώπους, με τη δυσμενέστατη προοπτική ο αριθμός των κατόχων του πλούτου αυτού να περιοριστεί σε μια πολύ ασήμαντη μειοψηφία. Συνεπώς, οι, ανά τον κόσμο, ελέγχοντες τα μεγέθη της παγκόσμιας οικονομίας, δεν έχουν το ηθικό δικαίωμα να επικαλούνται την όποια ευαισθησία για τη σωτηρία της ανθρωπότητας.

Ανησυχία, επίσης, προκαλεί το γεγονός ότι η ψηφιακή τεχνολογία και η γενίκευση της ηλεκτρονικής εργασίας, περιορίζουν ασφυκτικά το εργατικό δυναμικό, με αποτέλεσμα ο άνθρωπος συνεχώς να περιθωριοποιείται και συχνά να αποβάλλεται από τον τεχνοκρατούμενο εργασιακό χώρο.

Ανεξάρτητα από τις επισημάνσεις αυτές έγκυρες ή μη, η πρόσφατη και

συνεχιζόμενη «πανδημία» προβληματίζει εάν και κατά πόσο ο όρος αυτός ευσταθεί. Διότι «τοῖς πᾶσι γνωστόν» μια ίωση χαρακτηρίζεται ως «πανδημία» όταν οι θάνατοι επί των νοσούντων είναι, σε ασύλληπτα υψηλό ποσοστό. Στην προκειμένη όμως περίπτωση οι θάνατοι από κορωνοϊό υπήρξαν ελάχιστοι και ελεγχόμενοι. Διότι οι αρμόδιοι στις ανακοινώσεις τους «παραδέχτηκαν» ότι οι καταλήξαντες στο μοιραίο είχαν σοβαρά υποκείμενα νοσήματα σε ποσοστό 90%. Άρα το συντριπτικό ποσοστό θανάτων ήταν από άλλες αιτίες και με κορωνοϊό. Ο όρος πανδημία ασφαλώς, ευσταθεί υπό την έννοια ότι εξελίχθηκε σε παγκόσμιο φαινόμενο.

Πέραν αυτού η αρμόδια επί των εμβολίων επιτροπή, θα ισχυριζόταν, ίσως, ότι τα θύματα της πανδημίας υπήρξαν «μηδαμινά», διότι ο μαζικός εμβολιασμός πρόλαβε τα χειρότερα. Το επιχείρημα αυτό θεωρώ ότι είναι εντελώς έωλο, διότι η χρήση των εμβολίων έγινε ύστερα από ένα έτος από την εμφάνιση της πανδημίας, στη διάρκεια του οποίου, με αδιάσειστα στοιχεία, από ή με κορωνοϊό τα θύματα δεν υπερέβησαν τις 6.000 σε όλη την επικράτεια. Και το παράδοξο όλων είναι ότι όταν η χρήση των εμβολίων, κατά τα έτη '21 και '22 γενικεύτηκε, οι θάνατοι, ανεξαρτήτως αιτίας, πολλαπλασιάστηκαν υπέρμετρα (από 124.000 το '20 , το έτος '21 εκτοξεύτηκαν στις 149.000).

Αποτελεί επίσης ανεξήγητο γεγονός πως οι εμβολιασθέντες ακόμη και με την 3^η ή 4^η δόση προσεβλήθησαν από κορωνοϊό και μάλιστα με καθόλου ήπια συμπτώματα. Τινές δε εξαυτών κατέληξαν και σε αναπηρία, χωρίς να μπορούν να «ενοχοποιήσουν» ούτε το εμβόλιο αλλά ούτε και τον ιό.

Ίσως κάποιος αντιπαρατεθεί και υποστηρίξει ότι αυτοί που νόσησαν σοβαρά δεν είχαν επαρκή εμβολιαστική κάλυψη, επειδή, από τον τελευταίο εμβολιασμό τους, είχε παρέλθει το 4/μηνο. Ο ισχυρισμός αυτός φαίνεται ανυπόστατος και αστείος, όταν υπάρχουν εντελώς ανεμβολίαστα άτομα, και μάλιστα προχωρημένης ηλικίας, και με καθημερινή έκθεση στην απειλή το κορωνοϊού που «χαίρουσι» άκρας υγείας.

Άξιον απορίας, ακόμη, είναι πως άτομα «καλή τῆ πίστει» αναντιρρήτως έκαναν το εμβόλιο και υπέστησαν κάποια ανεπανόρθωτη βλάβη στην υγεία τους.

Είναι εξίσου οδυνηρό ότι πολλοί, μετά τη διάγνωση ότι νοσούν από κορωνοϊό, έχασαν τη ζωή τους, από πλημμελή ή ανύπαρκτη περίθαλψη, αναδεικνύοντας το πρόβλημα της Α/θμιας υγειονομικής φροντίδας στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Το πρόβλημα αυτό γίνεται ακόμη πιο οξύ αναλογιζόμενος κάποιος, την αντιφατικότητα των όποιων υγειονομικών μέτρων κατά της «πανδημίας» όταν γιατροί και νοσηλευτές απομακρύνονται, επ' αόριστον, από τα υπηρεσιακά τους καθήκοντα, επειδή δε συναίνεσαν στην εγκυρότητα του «επίμαχου» εμβολίου, με άμεσο αποτέλεσμα τη δραματική υποβάθμιση των μονάδων υγείας, αλλά και την έντονη κοινωνική καχυποψία: πώς οι εν λόγω γιατροί και νοσηλευτές στερήθηκαν το ψωμί των παιδιών τους «δί' ασήμαντον αφορμήν».

Αλήθεια, παρά το ότι η παγκόσμια ιατρική κοινότητα τάχθηκε υπέρ αυτού του «επίμαχου» εμβολίου, πώς, έστω, μειοψηφίες ιατρών ανά τον κόσμο αντιδρούν τόσο πεισματικά και σθεναρά! Η αντίδραση αυτή αποτελεί στάση επιλογής συνειδήσης για τους «ευρύτερους» κινδύνους που εγκυμονεί το εν λόγω εμβόλιο ή αποβλέπει σε μια γενικότερη κοινωνική αναταραχή για τον κλωνισμό του όποιου κατεστημένου;

Αλλά το μέτρο που προκαλεί και ερεθίζει συνειδήσεις είναι πως η πολιτική μας ηγεσία «έλαφρᾶ τή συνειδήσει» επέβαλε πρόστιμο (100) ευρώ στους άνω των 60 ετών, όταν είναι γνωστό ότι και οι εμβολιασμένοι μεταδίδουν τον ιό και πολύ περισσότερο όταν το Σύνταγμα ορίζει ότι: «καμιά ιατρική πράξη δεν επιβάλλεται στον πολίτη».

Εκπλήσσει ακόμη το γεγονός, με τις απροκάλυπτες παλινωδίες των «επίσημων» διαχειριστών της πανδημίας, όταν υπάρχει ρητή ομολογία ενός εξ αυτών ότι: «τους πιο πολλούς θανάτους, αδιακρίτως αιτίας, τους καταλογίζαμε στον κορωνοϊό».

Το αμφιλεγόμενο θέμα κορωνοϊού-εμβολίων, τείνει να πάρει διαστάσεις γρίφου, όταν διάσημοι ιολόγοι και επιφανείς λοιμωξιολόγοι ανά τον κόσμο, υποστηρίζουν με ανάλογη επιχειρηματολογία, ότι το εμβόλιο αυτό τεχνολογίας mRNA και όχι αδρανοποιημένου ιού, μπορεί να αποβεί «μοιραίο» για την ανθρώπινη υγεία.

Ακόμη ακροθιγώς αναφέρομαι στα της διαχείρισης της πανδημίας, που, αν μη τι άλλο, αποτελούν μνημείο πρόκλησης για τον πολίτη:

- Τα πάσης φύσεως καταστήματα πώλησης αγαθών και προσφερομένων υπηρεσιών, θα έδει να λειτουργούν υπό έλεγχο, χωρίς καμιά διακοπή ή αναστολή και όχι να παραμένουν ερμητικά κλειστά, ίσως και πλέον του ενός έτους, για το «μιάσμα» του κορωνοϊού. Διότι η όποια κατάρρευση οικονομική, και όχι μόνο, προηγείται αυτής της υγείας.

- Ο όποιος αστυνομικός έλεγχος, εν ονόματι της δημόσιας υγείας, με email και χρηματικά πρόστιμα στοχοποιούσε τον πολίτη, περιορίζοντας ασφυκτικά τις ατομικές του ελευθερίες, και προκαλούσε «σχίσμα» στις σχέσεις πολιτών-αστυνομικών, καθώς συχνά οι τελευταίοι από «υπερβάλλοντα ζήλο» υπερέβαιναν το υπηρεσιακό τους καθήκον.
- Οι μάσκες, την περίοδο της πανδημίας, παρά την όποια αμφισβητούμενη προστασία παρέχουν στο χρήστη της, είχαν αποβεί «εφιάλης» κυρίως για τον εργαζόμενο λόγω της πολύωρης χρήσης της, ενώ φρόνιμο θα ήταν να χρησιμοποιείται σε χώρους αποκλειστικά με «μαζικό» συγχρωτισμό.
- Θεωρώ, πέραν των άλλων, απαράδεκτη την κατασυκοφάντηση των πολιτών, ως αντιεμβολιαστών, όταν είναι βέβαιο ότι οι σοβαρές επιφυλάξεις τους αναφέρονται στο συγκεκριμένο τύπο εμβολίων: mRNA και όχι σε εμβόλια «αδρανοποιημένου ιού» που ούτως ή άλλως, κατά το πλείστον, ευεργετούν τον άνθρωπο.
- Τα Μ.Μ.Ε., όχι λιγότερο, πυροδοτούσαν το όλο θέμα και συνέβαλλαν στην κατατρομοκράτηση του πολίτη, πλην εξαιρέσεων, επισείοντας, με ιδιαίτερη δριμύτητα, τους κινδύνους που διέτρεχε η δημόσια υγεία από τη «λαίλαπα» του κορωνοϊού και ευθυγραμμιζόμενα πλήρως με τις αντίστοιχες κυβερνητικές θέσεις. Ταυτόχρονα τα ανακλαστικά της κοινής γνώμης δεν αποδείχτηκαν αρκούντως υγιή, με αποτέλεσμα ο εκ του κορωνοϊού δημόσιος τρόμος να προκαλεί ακόμη και πανικό.
- Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για τη χώρα μας, που όχι μόνο προσωπικότητες του υγειονομικού χώρου, αλλά και άλλοι επιστήμονες δεν αποδέχτηκαν ακρίτως την εκστρατεία υπέρ των εμβολίων, αλλά άσκησαν δριμύτατη κριτική, ιδιαίτερα στους μακροπρόθεσμους κινδύνους που μπορεί να επιφυλάσσει ένα τέτοιο εμβόλιο, που ούτως ή άλλως είναι υπό δοκιμασία.

Ωστόσο θεωρώ ότι τα όποια περιοριστικά μέτρα, για τον κίνδυνο της πανδημίας, υπήρξαν και πρόχειρα και υπερβολικά, ώστε να πλήξουν καίρια τον οικονομικό ιστό της χώρας και να επιφέρουν την αποδιοργάνωση και την αρρυθμία.

Επίλογος

Εκτός πάσης αμφιβολίας στα γραφόμενά μου, υπερέχει το αυτοβιογραφικό στοιχείο. Αυτό όμως δε θα ήθελα να αποτελέσει τον καταλύτη στην επεξεργασία των όποιων εντυπώσεων του αναγνώστη.

Ασφαλώς ό,τι γράφει ο καθένας θα επιθυμούσε να αποκτήσει διαχρονική υπόσταση, κάτι που πολύ δύσκολα γίνεται εφικτό. Όμως έξω από κάθε στάση «σπουδαιοφάνειας» και καθιέρωσης, η καυτή μου πρόθεση είναι το όποιο γνωστικό στοιχείο για τον αναγνώστη να αποτελέσει ερέθισμα για περαιτέρω προβληματισμό, ίσως και έρευνα, στα του ατομικού και συλλογικού του βίου.

Εξάλλου η όποια λεπτομερής αναφορά στα αρνητικά μου βιώματα δε γίνεται για εντυπωσιασμό, αλλά προς χάριν της αλήθειας και μόνο. Επιτέλους δεν είναι δυνατόν να υπάρχει ζωή χωρίς αρνητικά βιώματα, αλλά κι αν υπήρχε, θα ήταν εντελώς άχρωμη και ανώφελη.

Θεωρώ τα όποια βιώματα θετικά ή αρνητικά «δομούν» αποφασιστικά την προσωπικότητά του ατόμου και ταυτόχρονα μας κρατούν «δεμένους» δημιουργικά με το παρελθόν, άνευ του οποίου ούτε το παρόν κτίζεται ούτε το μέλλον σχεδιάζεται. Εις επίρρωσιν αυτού συνηγορεί το γεγονός ότι μόνο το παρελθόν έχει ουσιαστική υπόσταση.

Προϋποθέτει όμως η αξιοποίηση του παρελθόντος, όταν το άτομο βιώνει μια συγκεκριμένη εμπειρία, να μπορεί να στοχάζεται, να αναστοχάζεται, αλλά και να ανατοποθετείται «ἐπί τῷ τέλει» όπως προαγάγει την αυτογνωσία του και την πνευματική του εμβέλεια και νιώσει επαρκής «για βήματα» προς την αισθητική και την ηθική του «αναγέννηση».

Βιογραφικό σημείωμα

ΒΑΣΙΛΗΣ Δ. ΒΛΑΧΟΣ

Γεννήθηκα στον Πελεκάνο Κοζάνης (4/1/1941).

Είμαι πτυχιούχος της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Θεσ/νίκης και με 2/ετή μετεκπαίδευση στο Μαράσλειο Διδασκαλείο Αθηνών.

Επίσης πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Άσκησα τα εκπαιδευτικά μου καθήκοντα στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση.

«Συνταξιοδοτηθείς», πρόσφερα τις υπηρεσίες μου, κυρίως ως εκθεσιολόγος, στους υποψηφίους Ανωτάτων Σχολών.

Είμαι παντρεμένος, από το 1970, και έχω (2) παιδιά.

Έργα του ιδίου

Ο «Μύθος» της Δημοκρατίας και το πολύτροπον της βίας. Εκδόσεις Ζήτη, 2024.

Η «Οριακή» γνώση και η Απρόσιτη ηθική. Εκδόσεις Ζήτη, 2024.